

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/702/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519208194
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7519208194.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, Paríž, Francúzka republika, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom v Bratislave, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Marek Czompoly s.r.o., so sídlom v Bratislave, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Č. XXX, o zaplatenie 1.470,91 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Stranám náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 12.12.2019 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 1.470,91 € s príslušenstvom a náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že s účinnosťou ku dňu 30.06.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. (zanikajúca spoločnosť) a BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA. Spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. v dôsledku cezhraničného zlúčenia zanikla zlúčením bez likvidácie a spoločnosť BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA sa stala jej univerzálnym právnym nástupcom. Dňa 27.05.2014 uzavrel Cetelem ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydanie kreditnej karty (ďalej len „zmluva“). Obsahom zmluvy bol záväzok Cetelemu poskytnúť žalovanému revolvingový úver vo forme úverového rámca do výšky 5.000,- € na financovanie kúpy spotrebného tovaru u predajcu uvedeného na úverovej zmluve a súčasne záväzok žalovaného vrátiť poskytnutý revolvingový úver spolu s dohodnutými úrokmi a poplatkami formou dohodnutých mesačných splátok. Žalovaný takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal peňažné prostriedky v celkovej sume 1.785,97 €. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas a uhradil len časť dlžnej sumy, a to sumu 1.072,57 €. Na predžalobné výzvy žalovaný nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného postupom podľa zmluvných podmienok Cetelem vyhlásil dňa 16.12.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam má žalovaný voči žalobcovi k dnešnému dňu neuhradené záväzky po lehote splatnosti v celkovej výške 1.470,91 € (1.273,63 € z titulu zvyšku dlžnej úverovej istiny a 197,28 € z titulu dlžných úrokov z úveru). Okrem toho je žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi úroky z dlžnej úverovej istiny vo výške 27,48 % ročne zo sumy 1.273,91 € od 17.12.2016 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.500,91 € od 17.12.2016 do 19.01.2017, úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1.470,91 € od 20.01.2017 zaplatenia.

3. Súd zaslal žalovanému žalobu spolu s prílohami a poučením dňa 30.01.2020, žalovaný si uvedenú zásielku prevzal dňa 03.02.2020, o čom svedčí doručka na č. I. 64 spisu, avšak v konaní zostal nečinný.

4. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 18.06.2020, ktorého sa nezúčastnil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili. Dostavil sa žalovaný. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že je pravdou, že si úver bral. Aj ho splácal, má šeky, ktoré to dokazujú. Momentálne berie podpornú dávku vo výške 240,- € a má výdavky vo výške 150,- €. Chcel splácať v splátkach po 30,- až 40 €, avšak žalobca žiadal o zaplatenie celej sumy a na to nemá peniaze. Bol aj Nemecku 2 týždne a nič. Keď mal nejaké fušky, tak platil viac. Nechce ostať nikomu dlžný, ale naraz nevie dlh uhradiť.

5. Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

6. Spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzatvorila dňa 27.05.2014 so žalovaným Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb (ďalej len „zmluva“) na kúpu spotrebného tovaru. Výška úverového rámca bola 5.000,- €, aktuálna výška úverového rámca 600,- €, výška mesačnej splátky - minimálne 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300,- €, splatnosť mesačnej splátky 10. deň v mesiaci, výška úrokovej sadzby - 28,68 % p. a., RPMN 46,36 %, priemerná RPMN 26,48 %, splatnosť prvej mesačnej splátky 10. deň v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom bolo uskutočnené prvé čerpanie, zvolený súbor poistenia - základný súbor poistenia, poplatok za poistenie 3,33 %. V tejto časti zmluvy sú uvedené aj predpoklady pre výpočet RPMN - výška čerpania úveru 600,- € s výškou mesačnej splátky 58,10 € s poplatkom za správu úveru 2,99 € a splatenie úveru v 12 rovnakých mesačných splátkach. Pre výpočet RPMN nebola zohľadnená suma určená na úhradu poistného, pretože poistenie nie je podmienkou poskytnutia revolvingového úveru. Dlžník je oprávnený kedykoľvek odvolať svoj súhlas s poistením revolvingového úveru a to aj pred poskytnutím revolvingového úveru. Celková čiastka k zaplateniu - 733,08 €.

7. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú (bod 2.1).

8. Zmluva ďalej obsahovala dohodu o poistení v časti 3, bod 1.1 zmluvy obsahuje vyhlásenie žalovaného, že sa oboznámil s rámcovými zmluvami o poistení č. G. a G. uzavretými medzi Cetelemom a poisťovňou Cardif Slovakia, a.s., platnými v čase podpisu zmluvy a s aktuálnymi Všeobecnými poistnými podmienkami poisťovne Cardif Slovakia, a.s., ktorými sa toto poistenie riadi, súhlasí s nimi a svojim podpisom ZoSÚ alebo ZoRSÚ vyjadruje súhlas s poistením v rozsahu, ktorý si vybral. V časti A, je uvedený rozšírený súbor poistenia.

9. V časti 3, bode 4.1. písm. a/ zmluvy ako následok toho, že klient nespláca poskytnutý revolvingový úver riadne a včas bola upravená možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

10. Z výpisu z účtu (č. I. 34 - 35 spisu) je zrejmé, že žalovaný vyčerpal spolu sumu 1.626,51 € bez úrokov a poplatkov a zaplatil sumu spolu 1.072,57 €.

11. Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 29.12.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu úver ku dňu 16.12.2016 zosplatnil v celom rozsahu.

12. Ku dňu 30.6.2016 došlo k cezhraničnému zlúčeniu spoločnosti CETELEM SLOVENSKO a.s. so žalobcom, v dôsledku ktorého spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. zanikla bez likvidácie, tak že jej univerzálnym právnym nástupcom sa stal žalobca, čoho dôkazom je aj výpis z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I., oddiel Sa vložka č. 2435/B.

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej

podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

18. Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

19. Podľa ust. § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:
g/ celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
j/ ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

20. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu § 9 ods. 1,
b/ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/,
c/ zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo,
d/ v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
e/ veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

21. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zákona o spotrebiteľských úveroch na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so spotrebiteľom.

22. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

24. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

25. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

26. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

27. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

28. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným zmluvou označenou ako „Zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcová zmluva o poskytovaní platobných služieb“ vznikol právny vzťah, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení o spotrebiteľskom práve. Na základe uzatvorenej zmluvy bol zo strany právneho predchodcu žalobcu žalovanému poskytnutý úverový rámec, t. j. určitá dojednaná výška peňažných prostriedkov, ktoré žalobca čerpal prostredníctvom kreditnej karty. Súd danú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle citovaných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď žalobca mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a na strane dlžníka - žalovaného vystupoval spotrebiteľ - fyzická osoba, ktorá neuzatvárala zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Zmluva bola pripravená na formulári, ktorý vopred zo strany právneho predchodcu žalobcu bol pripravený bez možnosti žalovaného meniť obsah a text uvedenej zmluvy, pričom do textu zmluvy sa dopisovali iba konkrétne údaje týkajúce sa žalovaného. Súd preto posudzoval právny vzťah medzi stranami ako spotrebiteľský a aplikoval ustanovenia Obč. zák. upravujúce spotrebiteľské zmluvy. Súčasne zo strany právneho predchodcu žalobcu išlo aj o poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

29. Základnou črtou revolvingového úveru je, že sa dlžníkovi poskytuje určitý úverový rámec, z ktorého môže, ale nemusí opakovane čerpať peňažné prostriedky a priebežne spláca vyčerpanú časť úverového rámca, pričom po jeho splatení (hoci aj čiastočnom) ho môže opakovane čerpať do výšky úverového limitu bez potreby uzatvárania novej zmluvy.

30. V prvom rade súd skúmal otázku platnosti zmluvy a jej obsahu z hľadiska uvedenia všetkých obligatórnych náležitostí podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd na základe preskúmania predmetnej zmluvy zistil, že zmluva neobsahovala platnú dohodu o výške úveru. V zmluve je totiž uvedená výška úverového rámca 5.000,- €, výška aktuálneho úverového rámca 600,- € a žalovaný napriek tomu vyčerpal vyššiu sumu 1.626,51 € bez toho, aby bola uzavretá ohľadom tejto výšky dohoda so žalovaným. Zmluvu v tejto časti, teda pokiaľ ide o výšku úveru súd považuje jednak za neurčitú a nezrozumiteľnú už aj vzhľadom na text zmluvy, kde sú uvedené rôzne výšky úverového rámca, čo však navyše nezodpovedá ani reálnemu stavu, keď veriteľ v rozpore s písomnou zmluvou žalovanému poskytol iný úverový rámec, ktorý aj vyčerpal bez existencie dohody, ktorá musí mať písomnú formu s poukazom na § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Súd tento nedostatok vyhodnotil s poukazom na § 9 ods. 2 písm. g/ zákona č. 129/2010

Z. z. tak, že v zmluve chýba údaj o výške spotrebiteľského úveru, čo vedie k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.

31. Taktiež je v zmluve nesprávne uvedený údaj o RPMN, pretože ako právny predchodca žalobcu v zmluve sám uviedol, pri jeho výpočte nezohľadnil poisťné, ktoré je potrebné do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom zahrnúť (§ 2 písm. g/ zákona č. 129/2010 Z. z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy) keďže súčasťou zmluvy je aj zmluvné dojednanie o poskytnutí doplnkovej služby - základného súboru súboru poistenia a súd je presvedčený, že ak by spotrebiteľ doplnkovú službu nepodpísal, spotrebiteľský úver by nezískal za ponúkaných podmienok. V zmysle § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

32. V zmysle uvedené by žalobcovi prináležala len suma rozdielu medzi poskytnutou istinou a zaplatenými splátkami (1.626,51 € - 1.072,57 €).

33. Zákonom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

34. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené súd konštatuje, že žaloba bola podaná dňa 12.12.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka. Súd preto ex offo skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

36. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú sa zaviazal žalovaný splatiť v

pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

37. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/273/2019, sp. zn. 3Co/228/2019, sp. zn. 9Co/280/2019 Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017, sp. zn. 26Co/176/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

38. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 16.12.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná najneskôr o splátku splatnú dňa 10.09.2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z oznámenia o zosplatnení úveru (č. I. 37 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 10.09.2016 (podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Odo dňa 11.09.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v stredu dňa 11.09.2019. Žaloba bola doručená tunajšiemu súdu až dňa 12.12.2019, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

39. Na základe vyššie uvedeného, s poukazom na účel navrhovanej zmeny Občianskeho zákonníka v súlade s ust. § 54a Občianskeho zákonníka, súd žalobu v celom rozsahu zamietol, nakoľko premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nie je možné platne priznať v súdnom konaní.

40. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

42. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).